

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad No. 124.)

Zondag 8 September 1912. N°. 1810.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE, Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementenprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor België per jaar f 5.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar f 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f —.10. Abonnementen worden aangenomen door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaars, Postdirecteuren enz. Advertenties: van 1 tot 6 regels f 1.20, voor elken regel meer f —.20. Aanvragen en vermelding van liefdegaven f —.12 per regel.

„Daar de werking van een iegelijk deel“.

Uit welken het gehele lichaam, bekwaamelijk samengevoegd en samen vastgemaakt zijnde, door alle voegselen der toebereiding, naar de werking van een iegelijk deel in zijne mate, den wasdom des lichaams bekamt, tot zijns zelfs opbouw in de liefde. Eph. 4 : 16.

Ook in het natuurlijke spreken we niet enkel van leden van ons lichaam, maar zelfs eer en meer nog van lichaamsdelen. Een deel niet op het geheel, en daarom roept ook het woord lichaamsdeel aanstonds het gehele lichaam ons voor den geest.

Zoo nu spreekt ook de Schrift, waar het geestelijk Lichaam van Christus aan de orde komt, de één maal van leden, en een ander maal van delen. Van leden, als 't aankomt op de samenstelling van het lichaam. B.v. in 1 Cor. 12 : 12: „Want gelijk het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van dit één lichaam, vele zijnde, toch maar één lichaam zijn, alzo ook Christus“. Maar evenzo lezen we van delen in het Lichaam van Christus, met name in Efese 4 : 16, waar het heet: „Uit welken, (d.i. uit Christus), het gehele lichaam, naar de werking van een iegelijk deel in zijn maat, den wasdom des lichaams bekamt.“

Teruggebracht op ons natuurlijk lichaam beduidt dit, dat er noch atrophie noch hypertrophie in onze lichaamsdelen mag zijn, maar dat, heel het lichaam door, de van God bedoelde harmonie moet heerschen. Atrophie noemt men het gebrek, als een van onze lichaamsdelen door onnatuurlijke vermagering in zijn groei achterblijft, en van hypertrophie spreken we, zoo een lichaamsdeel buiten de maat zich uitzet. Zoo kan lemans borst derwijs ingekrompen en weggeslonken zijn, dat hij belemmerd wordt in zijn ademhaling. Dat is dan atrophie. Of ook, iemand kan een uitgeest hart hebben, dat aanzwol en nu veel te groot is, en dat noemt men dan hypertrophie. En juist zóó kan het nu ook in het Lichaam van Christus plaats grijpen. Er kunnen ook in dat Lichaam van Christus delen zijn, die aan bloedarmoede lijden, en daarentegen andere delen, die te sterk zijn aangegroeid, en zoodoende de overige delen hinderen en in den weg staan. Harmonie, gelijk Christus ze wil, is er omgekeerd dan alleen in het Lichaam van Christus, zoo alle delen en alle leden geheel naar de ordinantie des Heeren uitgegroeid zijn, zonder ook maar op één punt de hun gestelde grens te overschrijden.

Die heilige harmonie siert de Bruid van Christus nu reeds daarboven. Hier op aarde daarentegen was die hemelschoone harmonie reeds daags na het groote Pinksteren verbroken. Al die eeuwen daarna bleef ze verbroken. Zoo is het nog, en zal 't tot den jongsten dag blijven. Het Lichaam van Christus is er nog wel, maar het is misvormd. Het één deel te zeer ingekrompen, en het andere deel te sterk uitgezet. En daarom valsche in toon tot zelfs de lofsang, die voor God Drieëinig in het Hallelujah opklimt.

Onderscheid hierbij nu wel. De welstand van het Lichaam van Christus, gelijk die ook in Christus' kerken moet uitkomen, kan hangen aan drieërlei, 1°, aan de geestelijke richtingen, 2°, aan de geestelijke gesteldheid, en 3°, aan de maat van het geestelijk leven in de enkele personen.

In geestelijke richting kan het Christelijke leven eenzijdig beheerscht worden of door het gevoel, en dan krijgt ge de kranke mystiek, of door het verstand, en dan dreigt het gevaar van letterkennetij, of door te sterk wilskracht, en dan verloopt 't zoo licht in veeldoenerij of overdreven methodisme.

Zou het goed zijn, dan moesten deze drie factoren in elke kerk en in elke periode, naar juiste verhouding, in volkomen heilige harmonie, samenwerken. Gelijk in uw natuurlijk lichaam, zult ge u volmaakt gezond gevoelen, het bloed in het aderwefsel, de lucht in de ademhaling, en de gevoeligheid in het zenuwgestel harmonieus op elkaar moeten inwerken, zoo moesten ook in Christus Kerk deze drie factoren van gevoel, verstand en wil, in juiste maat, één zuiveren klank vormen.

Maar zoo was het niet, en zoo is het niet, en zoo zal 't tot aan den jongsten dag niet zijn. Soms zijn er korte oogenblikken geweest, dat op een beperkt terrein de harmonie scheen gegrepen te zijn, maar nauwelijks goldde die zuivere toon een

enkel tiental jaren, of de breuke was er weer, de oude eenzijdigheid keerde terug, en weer dreef de onzuivere toon boven. Zelfs kan men zeggen, dat de hieruit opgekomen eenzijdigheid zich in Kerk naast Kerk heeft vastgezet. Onze Gereformeerde Kerken neigen te sterk tot het eenzijdig verstandelijke, en wat anders geestes in haar opkwam, schijnt zoo licht in de secte af. Op geen enkele kerkelijke lijn zijn zooveel secten opgekomen, als juist op de onze; eensdeels mystieke, anderdeels methodistische groepen schelden zich af. Zie 't maar in Engeland, Schotland en Amerika, en zoo ook in ons land: juist waar het Calvinisme den toon aangaf, volgde versplintering. Bij de Kerken die Rome volgden, zag men minder van dit uit den band springen van een der drie factoren, omdat voor elken factor een zijkanaal was gegraven in den clerus, in de kloosterorde, en in de goede werken. Maar, wat u hierin ook boele, ge bespeurt 't telkens weer, hoe ondiep er het geestelijke bij den leek insit. Er is een rimpeling in de oppervlakte, die u weldadig aandoet, maar duik niet, of ge voelt u teleurgesteld. In de Griekse Kerk klakt u in den eeredienst iets van engelen-ton en hemelsche harmonie tegen, maar de gevoelszenuw van het heilige is er verdord. En in de secte meest een geestelijke diepte, die u toesprekt, maar hoe volgreed ook op één enkel punt, wat armoede zoo ge het geheel overzet!

Hebt ge daar nu oog voor? Ziet ge scherp en helder in, waardoor in uw Kerk het saamleven in harmonie te kort schiet? Niet om u af te zonderen of tot een andere Kerk over te gaan; dat ware slechts de éénzijdigheid tegen een mischien nog gevaarlijker uitruilen. Neen, maar om er u zelf tegen te wapenen, en voor u aan te deelen in uw kring heerschende eenzijdigheden te temperen, om zóó den gezonden wasdom van heel het Lichaam te helpen bevorderen. Voelt ge in uw kring, in uw omgeving, in uw gezin een tekort aan mystieke warmte, wapen dan u zelf hiertegen door de heilige vonk van dit mystieke vuur in uw elgen hart niet te laten uitdooven; en laat het daar niet bij, maar blaas die vonk ook bij anderen aan, zoo ge merkt dat de gloed vermindert. Of ook, vindt ge wel nog mystieke gloed, maar hindert u de traagheid in het aangrijpen der dingen, in de toewijding, in de offervaardigheid, in het getuigen, in het uitstrooien van het zaad en in het stekken en planten, ruk dan uzelf uit die omringing der traagheid los, en lok anderen om met u de hand aan den ploeg te slaan. Maar dan ook, bespeurt ge om u heen wel 't warm gevoel en de op allen uitgaande veelzijdigheid, maar taant 't geloof, is de kennis pover, is de Schrift in nevelen verdonkerd, en de zuiverheid der waarheid Gods iets bijkomstigs geworden, — ontkom dan eer het te laat is aan dien vloek der oppervlakkigheid, die meer dan één bij het Modernisme heeft doen uitkomen, terwijl hij nog waande in Gods voorhoven te verkeren.

En zeg dan niet, mijn druppelke zal de harmonie niet redden. Want dit is wel zoo, en helder moet ingesien, dat eerst de dag des Heeren ons de harmonie van het heilige Sion zal brengen, maar dit ontslaat u niet van uw hooge verantwoordelijkheid. Hoe klein ook uw kracht, en hoe beperkt en afgemeten ook uw invloed zij, elk stofke aan de weegschaal telt hier mee. En toch zal schoon de kroon zijn die ook u eens wordt uitgereikt, zoo in die kroon ook maar het kleinste perleke glinsteren mag van wat ook gij persoonlijk voor de geestelijke harmonie in het Lichaam van Christus hebt gewrocht.

Dr. A. K.

Voor Kootwijks Scholen.

In hartelijken dank ontvangen: van N. N. te Heteren f 5. Vriendelijk verzoeken wij onzen scholen te blijven denken.

Da. J. H. HOUTZAGERS.

Kootwijk. Voorzitter.

Officiële Berichten.

Da. Miedema deed Zondagmorgen na de predikatie de mededeeling, die vrijheid gevonden te hebben voor het beroep van de kerk van Leiden te bedanken.

Z. Weleerw. voegde den wensch er aan toe, dat deze als 't ware vernieuwde verbintenissen tusschen leeraar en gemeente er toe mocht leiden, dat de bloei der gemeente er door verhoogd, de eere Gods groot gemaakt werd.

Broeder ouderling Spaak richtte daarop eenige hartelijke woorden van blijdschap tot den leeraar over dit besluit, vertrouwend, dat alle aanwezigen met die betuiging in allen stemmen. Hij verzocht de gemeente den dank aan den Heere uit te spreken, door te zingen Ps. 150 : 1, waaraan met opgewektheid voldaan werd.

Namens den kerkeraad der Geref. kerk van Groningen (B).

De classis Schiedam heeft in hare vergadering van 3 Sept. j.l. ondersocht den heer C. J. Goslinga, cand. aan de Vrije Universiteit, en hem met alle stemmen beroepbaar verklaard in de Geref. kerken.

Namens de classis voornoemd: P. VAN HOVEN, scriba.

Kort verslag van de vergadering der classis Woerden, gehouden te Alphen a. d. Rijn, 29 Aug. 1912.

1. De voorzitter der roepende kerk laat zingen Ps. 119 : 3, leest Ps. 99 en gaat over in gebed.
2. Alle 15 kerken zijn wettig vertegenwoordigd. Aan een tweetal diakenen van Nieuwkoop en Noorden wordt keurstem verleend.
Ter tafel zijn instructies van de kerken van Bodegraven en Woubrugge.
3. De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.
4. 't Moderamen is aldus samengesteld: Da. Fleurke praeses, Da. Warmenhoven scriba, Da. Elzena assessor.
5. Van de Prov. Synode van Z.-H. kwam in een gewijzigd plan van het ontwerp van samenwerking van diaconen. Wordt als punt van behandeling voor 't agendum van de volgende vergadering bestemd.

6. Een beswaarschrift van een broeder uit W. wordt in behandeling genomen. De classis gaat accoord met de gedraglijn van den kerkeraad van W.
7. Bij de rondvraag wordt aangaande een financiële kwestie de kerk van Z. verwezen naar het besluit van de classikale vergadering van Febr. 1912.

8. De voorzitter leest onsen missionairen dienaar des Woords, Da. Netelenbos, die na de pauze ter vergadering verschijnt, hartelijk welkom.
9. Da. Brouwer rapporteert over de vergaderingen van de dep. der sending van 28 Mei, 2 Juni, en 22 Juni.
10. Da. Glipen brengt verslag uit over de Partic. Synode van Z.-H. ten N. te den Haag gehouden 11 Juni 1912.

11. De stukken ter approbatie van de beroeping van Da. Wisse naar Bodegraven worden in orde bevonden.
12. De vacatuurbesluiten worden aldus geregeld: Noorden, Da. Gunst; Sept., Da. Warmenhoven, Oct., Da. Fleurke; Nov., Nieuwkoop, Da. Elzena, Sept., Da. Brouwer, Oct., Da. Glipen, Nov.; Bodegraven, Da. v. d. Heyden, Sept., Da. Verrij, Oct., Da. v. Dijk, Nov.

13. Roepende kerk voor de volgende vergadering zal zijn Noorden. Deze vergadering zal D.V. worden gehouden 21 Nov. ten 10 uur. Voorzitter zal zijn Da. Easink, scriba Da. Elzena, assessor Da. Fleurke.
14. De vergadering wordt met dankzegging gesloten door Da. Netelenbos.

Op last der classis, C. H. ELZENA, assessor.

Kort verslag van de vergadering der classis Schiedam, gehouden 3 Sept. 1912.

1. De praeses der roepende kerk van Maassluis A opent de vergadering.
2. D.D. Felderhof en v. Haeringen zien de credentiaelen na, waaruit blijkt, dat alle kerken regelmatig vertegenwoordigd zijn. Voor Hoek van Holland neemt een diaken met keurstem slijting.
3. In 't moderamen nemen plaats als praeses Da. Vonk, als assessor Da. Sinijter, als scriba Da. v. Hoven.

4. Daar de adj. scriba wegens vakantie afwezig is, waarover de classis hare afkeuring uitsprekt, zal Da. v. Anken voor het peraverslag zorg dragen.

5. De classis examineert preparatoir cand. C. J. Goslinga van Schiedam, aan wien zijn met algemeene stemmen vrijheid verleent om te staan naar den Dienst des Woords en der Sacramenten in de Geref. kerken.

6. Na de pauze worden de acta der vorige vergadering gelezen en behoudens geringe aanmerking goedgekeurd.

7. Da. van Haeringen rapporteert over de gehouden visitatie in de kerken van Rosburg, Vlaardingen A en B.

8. Da. Jonkers deelt mede, dat deput. studefonds nevens de beide alumni, die alreeds gestuurd worden, nog een derden alumnus hebben aangevraagd.

9. De aanvragen om financieel steun worden in handen gesteld der commissie H. R. art. 14.
10. Die kerken ontvangen advies in tuchtraken.
11. Inake en voorstel Hoek-van-Holland: „De classis Schiedam, toestemmende, dat onze bijna drie eeuwenoude Statenoverzetting des Bijbels niet meer in overeenstemming geacht kan worden met den tegenwoordigen stand der taalwetenschap; ten volle overtuigd, dat tot geen nieuwe overzetting behoort te worden overgegaan, tenzij zulk een arbeid verricht worde door mannen van Gereformeerde belijdenis, wien ook, wat wetenschap en godsaligheid aangaat, het volste vertrouwen mag geschonken worden; met smart vernemende, dat ons volk door particuliere bijbelvertalingen, die of geheel ver-

werpelijk, of althans onbetrouwbaar zijn, geheel zal verontrust en in verwarring gebracht worden; besluit, aan de Partic. Synode van Z.-Holland (Z.G.) te verzoeken, om aan de e.k. Generale Synode in overweging te geven, of thans niet de tijd gekomen is, om maatregelen te nemen voor een nieuwe overzetting der H. Schrift, uitgaande van de Geref. Kerken in Nederland; wordt besloten een commissie te benoemen, welke tegen de Februari-vergadering deze zaak nader onder de oogen zie en alsdan rapport uitbrengt. Aangewezen worden: DD. van Haeringen, van Anken, Berends, Gods en Jonkers.

12. Rondvraag art. 41 D.K.O.

13. Geschiedt lecture van ingekomen collecten voor hulpbehoevende studenten. Op de volgende vergadering moeten de collecten voor de Theol. Fac. der V. U. gestort worden.

14. Tegen den 26den Nov. D.V. zal Maassluis B de volgende vergadering samenroepen. Da. van Anken zal dan praesideren.

15. DD. Berends en Diemer zullen respectievelijk in October en November de classis Bielle dienen.

16. Na voorlezing der korte notulen en dankzegging door den assessor is de vergadering gescheiden.

Op last der classis, K. VAN ANKEN.

Buitenland.

Duitsland. De Berlijners en de Keulenars. (III.)

De tegenstand dien de uitlating van den paus over de Christelijke werklidenverenigingen in het leven riep, was van dien aard, dat men in Rome gevoelde dat er iets gedaan moest worden om aan de spanning die ontstaan was, een einde te maken. Daarvoor werd Dr. F. Heiner gebruikt, die ook opgetreden was om de scherpe punten van den jongsten motu proprio af te vijlen. Deze geleerde verklaarde den 5den Juni, dat de paus de Christelijke werklidenverenigingen niet had veroordeeld; de paus had slechts willen zeggen „dat zij, daar zij als organisatie los waren van de Katholieke grondstellingen en van de hiërarchie, een gevaar voor hare Katholieke leden opleverden“. Maar dit maakte de zaak nog erger. Twee dagen later verscheen er in de *Katholische Volkszeitung* een artikel, waarin betoogd werd, dat de heilige Vader slechts de bedoeling gehad had een richting in de Katholieke arbeidersverenigingen te vermannen; die vermannen mocht niet beschouwd worden als een teken van wantrouwen, maar van vaderlijke zorg en liefde. „Ik ben in de gelegenheid hiervan getuigenis af te leggen“, voegde Dr. Heiner hieraan toe. „Wanneer de Christelijke werklidenverenigingen streven naar lotverbetering der arbeidende klasse en bestrijding der sociaal-democratie, en daarbij vermijden in strijd te komen met kerkelijke en Christelijke beginselen, en wanneer hare Roomsche leden het voornemen koesteren zich in gegeven gevallen aan de verordeningen van den apostolischen stoel te onderwerpen, dan loopen zij geen gevaar door de hoogste kerkelijke autoriteit veroordeeld te worden. Men ziet hieruit, dat de paus het beginsel niet heeft prijs gegeven dat de leiding van de werklidenverenigingen aan de hiërarchie toekomt, maar dat hij toch over de brug die door Dr. Heiner geslagen werd, is teruggetrokken, toen het bleek dat toepassing van het beginsel een groot deel der Roomsche werkliden in Duitsland tot verzet zou prikkelen. De Berlijners hebben het hart van den paus; dat blijkt ook uit zijn optreden tegen de „Sillons“ in Frankrijk en tegen de Christelijke democratie in Italië. De Berlijners hopen, dat de tijd nog eens zal aanbreken waarin blijken zal, dat de paus zijn beginsel zal doen triumfeeren; de Keulenars verwachten dat de Roomsche Curie voortlooppig van den gevoerden strijd genoeg heeft.

Frankrijk. Cijfers die te denken geven. Vereniging der modernen met de middenpartij. In de *Le Petit Patriote* wordt gewaarschuwd op het feit, dat bij het einde van het tweede Keizerrijk door den Staat voor het onderwijzen nog geen 100 miljoen francs werd uitgegeven, terwijl tegenwoordig het budget van onderwijzen 300 miljoen francs belooft. In denzelfden tijd is het aantal van hen die niet lezen noch schrijven kunnen, van 14 tot 30 per honderd gestegen. Voor dertig jaar had het Fransche leger 4000, in 1910 10,000 deserteurs, in 1898 kwamen 7000 weigerings van gehoorzaamheid voor, in 1910, 70,000. Het aantal echtscheldingen vermeerderde van 1884—1906 van 124 tot 15,573; het aantal zelfmoorden klom van 5000 tot 9000; het aantal krankzinnigen van 11,500 tot 85,000. Deze vreeselijke cijfers moeten hen, die meenen dat godsdienst en sedelicheit niet met elkander in verband staan, tot nadenken stemmen.

In het *Evangel. Missions Magazin* meldt men, dat de Franse regering in hare kolonien in West-Afrika al het mogelijke doet om de bekeering der inboorlingen tot het Mahomedanisme te bevorderen, terwijl aan de Protestantsche Missie allerlei hinderpalen in den weg gelegd werden. Zij heeft in West-Soedan 900 scholen, waar de Koran, het heilige boek der Mahomedanen, onderwezen wordt, gesticht. In die scholen is evenals in Tunis en Algiers het lezen van den Koran het één en het al. Ook heeft de

regering een seminarie gesticht tot opleiding van Hadji's voor hare Koranscholen.

Na de scheiding van kerk en staat is de Gereformeerde Staatskerk in drie deelen uiteengegaan. De modernen, de middenpartij en de rechtszinnigen vormden ieder een afzonderlijke groep. Nu zijn de 83 kerken der middenpartij met de 82 gemeenten der modernen met elkander verenigd. Zoo blijven er nu slechts twee groepen over. De orthodoxen hebben de banier der geloofsbelijdenis van 1872 opgeheven, terwijl de modernen en middenmannen geen gemeenschappelijke belijdenis opstelden, maar in de meening verkeerden, dat iedere kerk, ieder lid der kerk, vrij moet zijn om te belijden wat hij verkijst. Dat de middenpartij tenslotte met de modernen gemeene zaak maken zou, was te voorzien.

Denemarken. Er is in Denemarken een ontwakning van het Christelijk leven. Wel neemt ook het modernisme toe en neemt het aantal jongelieden die zich voor den dienst des Woords voorbereiden, af, maar daartegenover ontwikkelen de geloovigen meer kracht dan te voren. Steeds meer arbeiden gemeentelieden met geloovige predikanten samen.

Tot hertoe heeft de Deensche Lutherse kerk geen kerkorde gehad. In de laatste 12 jaren heeft men veel daarover gehandeld. De geloovige gemeente verlangt een vertegenwoordiging, niet alleen voor de plaatselijke gemeenten, maar ook voor de geheele kerk. Maar de politici dachten er anders over, en zoo heeft dan de minister van eeredienst, Appel, eindelijk in den Rijksdag een wet doorgedreven, die geen representatie voor de geheele kerk, maar alleen een vertegenwoordiging van de plaatselijke gemeenten in het leven roept. Alle kerken zullen voortaan een kerkeraad krijgen. Deze raad zal gekozen worden door alle mannen en vrouwen in de volkskerk die burgerlijk eerkbaar zijn en die den wensch hebben uitgesproken, kiezers voor den kerkeraad te zijn.

De kiezers voor den kerkeraad moesten zich in Juni aanmelden; de kerkeraad zal in November, uit de kiezers voor den kerkeraad, gekozen worden. Van de leden van den kerkeraad wordt alleen geëischt, dat zij in de eerste vergadering van dien raad zullen uitspreken, dat zij hun taak „in getrouwheid tegenover de Deensche Ev. Lutherse volkskerk“ willen uitvoeren.

De taak die de kerkeraad heeft uit te voeren, is, behoudens een uitzondering, van geringe beteekenis. De uitzondering bestaat in zijn medewerking, wanneer een nieuwe predikant moet gekozen worden. De kerkeraad kan drie, of, wanneer de leden eenstemmig zijn, een van de gequalificeerde sollicitanten voordragen; wanneer de bisschop daarmee conform gaat, krijgt de gemeente een van de drie af, als de leden eenstemmig zijn, den begeerden man als predikant.

De woordvoerder der socialisten toonde zich zeer ingenomen met deze wet. Hij hoopt dat daardoor predikanten zouden verkregen worden, die „in contact met de gedachten van den tijd“ staan.

De kiezers hebben zich in Juni aangemeld, maar in geringen getale! In één gemeente meldden zich twee personen voor het kieserschap aan; en de kerkeraad moet daar uit vier leden bestaan.

Japan. Een Japannees over de toestanden op Godsdiensig terrein in Japan.

Een Japannees, Tasokoe Harada, schreef een artikel voor *The International Review of Missions*, Edinburgh 1912, dat door Karl Engel vertaald werd, om ons op de hoogte te brengen van de huidige godsdienstige toestanden van Japan. Daaraan ontleenen wij het volgende:

Een blik op de geschiedenis van Japan toont, dat de tegenwoordige periode van reactie niet de eerste in Japan is. Een veel diepere beweging was voor 20 jaren op te merken. Ongeveer in 1838 wilde men Japan in den geest van het z.g. „vooruitstrevend liberalisme“ zegen. Politieke partijen spraken van vrijheid en volkrechten. Jonge menschen hielden geestdriftige redevoeringen over onafhankelijkheid en zelf-hulp. Ambtenaren werden verwacht en adellijke geboorte geminacht. Westersche gedachten, goede en slechte, werden gretig ingezogen. Maar toen in 1890 de nieuwe constitutie werd geproclameerd, kwam er verandering. Want ofschoon de constitutie aan de eene zijde de rechten des volks waarborgde, zoo werden deze aan de andere zijde beperkt; zij kwam meer in 't het gevel van de behoudsmannen, dan van de radicalen. De oude zeden, die men reeds op zij gezet had, werden onder invloed der reactie langzamerhand weer ingevoerd. Men begon weer te streven naar versterking van het besef van nationaliteit, en het denkbeeld van cosmopolitisme werd weersproken. De politici hielden nog wel hunne redevoeringen om hun partijstandpunt te verdedigen, maar zij toonden weinig belang hunne woorden in daden om te zetten. Terwijl jongelieden vroeger brandden van verlangen om in het politieke leven een rol te spelen, gingen zij er meer en meer naar jagen, op maatschappelijk gebied vooruit te komen en een vaste plaats te krijgen. De democratische denkbeelden verloren terrein, naarmate de constitutionele regering aan aanzien won. Enige nationalisten maakten van deze strooming tot nadeel van het Christendom gebruik.

De beweging tot bewaring der Japanse nationaliteit en tot terugkeer tot de oude zeden was niet alleen door Japannees veroorzaakt.

Europeanen en Amerikanen droegen daartoe het hunne bij, want velen van de eerste zendelingen en der Westelingen die naar Japan kwamen, waren geneigd de Japannees met de barbaren der Zuidzee op één lijn te stellen. Al beweerden zij ook niet dat het volk geheel onwetend was, toch zagen zij met verachting op de Japanse beschaving neer. Het duurde minstens 20 jaar, eer zij leerden inszien, dat de Japanse kunst iets geheel origineels was; dat men ten oorechte de Japanse kunstwereld met die van halfwildten op één trap stelde, en dat de godsdienstige en wijsgeerige denkbeelden der Japannees niet eenvoudig als bijgelooft kramen mochten signaleerd worden. De werken van Rein, Morse en Haern droegen er toe bij, die waardeering tot stand te brengen, later de werken van Dr. Nitobe en professor Okakura, die aan het Westen een blik vergunden in de grootheid en rijkdom van Japan. Daardoor leerden ook de Japannees kennen wat zij waard waren en dat niet alles wat uit het Westen kwam, daarom beter was. Deze veranderde positie tegenover het Westen werkte voor het Christendom, dat men ook als een zaak beschouwde die uit het Westen werd ingevoerd, naideel en daarom ging de Christelijke actie van 1890 tot 1900 achteruit.

Daarbij kwam, dat door den arbeid der zendelingen de voorstanders der oude religie zich gingen aangereken om te zorgen, dat geen terrein door hen verloren werd. De heidense priesters zagen in, dat het noodzakelijk was scholen te stichten om begaafde jongelingen te vormen, of zij zouden se weg om in het buitenland te studeeren. Vooral de Sintoisten weerden zich krachtig; zij begonnen aan philantropie en sociaal arbeid te doen, zij zonden zelfs zendelingen naar Japanse koloniën en het buitenland. Heidense tempels, die ingestort waren, bouwde men weder op. Door ontwikkelden werd het Boeddhisme opnieuw bestudeerd, al kan men niet zeggen, dat het Boeddhisme door het werken der Chr. zendelingen bijzonder tot ontwikkeling van verkracht gebracht is.

Uit het bovenstaande is te leeren, dat zendingsstudie niet overbodig mag heeten.

Gemengd Nieuws.

Is men in Frankrijk bezorgd over het steeds minder worden van het aantal geboorten, in Duitsland heeft men er ook over te klagen dat het cijfer der geboorten sterk aan het dalen is; een verschil dat elk jaar duidelijker is waar te nemen. Wel neemt de bevolking van het Duitsche rijk krachtig toe, maar dit is te danken aan het dalen van het aantal sterfgevallen. Maar het spreekt van zelf dat een volk meer kracht ontwikkelen kan, wanneer er veel jongelieden gevonden worden die met frische krachten kunnen arbeiden, dan als menschen over het algemeen een hoogen ouderdom bereiken. In de jaren 1816-1820 kwamen in Pruisen 42.5 geboorten op de 1000 inwoners voor; in 1908 slechts 32.7. Het geboortecijfer is dus drie menschenleefjaren ongeveer een vierde lager geworden. In de jaren 1871/75 komen in het Duitsche rijk nog 39 geboorten op de duizend inwoners voor; in 1909 31. Het sterkst is dat treurige verschil op te merken in Saksen, het industrieland van Duitsland. Het is ontzeggelijk, dat juist in den tijd waarin het geboortecijfer het sterkst afnam, de welvaart van bijna de geheele bevolking zeer verbeterd is. Ook kan de stelling verdedigd worden, dat de afnemende der geboorten gelijken tred houdt met de uitbreiding der sociaal democratie.

De moderne sociaalistische industrie-arbeider heeft tegenwoordig geen lust meer rijk te zweelven, van een groot aantal kinderen te verorloven. Uit alles blijkt, dat Fransche toestanden van lieverleide in Duitsland gaan heerschen. Ook is het opmerkelijk, dat in Duitsland het Roomsche deel der bevolking hooger geboortecijfer verzoont dan het Evangelische. Een uitzondering daarop is de bevolking van Elzas-Lotharingen, die met den Franschen zuurdesem doorbakken is, evenals de districten die aan België grenzen.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

In de oude geschiedenis van ons vaderland komen zeer veel edelen en grootten voor, zooals ridders en graven, wiens namen men later en thans in het geheel niet meer hoort. Zijn vele van die geslachten dan uitgestorven, of hoe is dat te verklaren?

B. S.

Voor die verdwijning zijn verschillende redenen.

Vooreerst zijn een aantal ritterlijke en adellijke geslachten ten gronde gegaan tijdens de kruistochten. Menigen trok naar het Oosten, en kwam nooit weder. Eensood ging menig geslacht teniet in de twisten, gevechten en burgeroorlogen, die vóór het jaar 1500 in ons land voorkwamen. Ook het Spaansche bewind was oorzaak, dat meer dan één oud geslacht zijn betekenis verloor.

Toen de steden opkwamen, toen er een burgerij ontstond, en de landheeren, zooals graven en hertogen, al meer gessig en gebied kregen, verloren ridders en edelen hun betekenis en macht. Ook verarmden vele geslachten, en waren de nakomelingen later moeilijk terug te vinden.

Eindelijk dient opgemerkt, dat niusterling van geslachten in alle raagen en standen veel meer voorkomt, dan men gewoonlijk denkt, doch bij aansienlijken en stambuizen van naam trekt de verdwijning meer de aandacht. Oerigen, van menig oud adellijk geslacht zijn ook nu nog afstammelingen in leven.

Een vraag van N. N. betreft 1 Kon. 4 vs. 32, 33, waar wij van koning Salomo lezen: "En nu sprak drie duitend spreken; daar waren zijn liederen duizend en vijf. Hij sprak ook van de boonen, van den oederboom af, die op den Libanon is, tot op den hyasop, die aan den wand uitwaist. Hij sprak ook van het vee, en van het gevogelte, en van de kruipende dieren, en van de vischen".

Het is duidelijk, dat Salomo veel meer geschreven heeft dan voor ons is bewaard gebleven. De Bijbel is trouwens niet bestemd om ons alles mee te deelen, wat door de schrijvers der Bijbelboeken is te boek gesteld, maar om ons voldoende daigene te geven wat wij maakt tot saligheid.

Het is duidelijk, dat wij van de drie duizend spreken er vele missen. Van de liederen vinden wij er slechts enkele in het boek der Psalmen. Van de werken over dieren en planten, in vers 33 bedoeld, is niets meer over, soover wij weten.

Op meer dan één plaats in den Bijbel wordt gesproken van geschriften, die wij niet meer

hebben, zooals het Boek des oprechten, dat van de Oorlogen des Heeren, en meer. Wat ons noodig is te weten is opgetekend, en voorts dient wel bedacht, wat wij lezen in Joh. 21 vs. 25. En er zijn nog vele andere dingen, die Jesus gedaan heeft, welke, zoo zij elk bijzonder geschreven werden, ik acht, dat ook de wereld zelf de geschreven boeken niet zoude bevatten.

Wat moet men, vraagt W. R. te G., door geheimchrift verstaan, waar ik meermalen van heb gelezen.

Geheimchrift is zulk, dat alleen kan gelezen worden door hem, die weet wat daartoe vereischt wordt, die zooals dat heet, "den sleutel" heeft, d. i. de noodige aanwijzingen kent of besit. In elk geval is de bedoeling, dat het schrift alleen leesbaar zal zijn voor bepaalde personen.

Soms bestigt men geheimchrift, dat ontstaat door te schrijven niet met gewone inkt, maar met een vloeistof, die, als zij droogt, geen zichtbare sporen laat. Het papier schijnt dan onbeschreven, doch als men het verwarmt of nat maakt, zijn de geschreven letters weer te lezen.

Een zeer gewone wijze van doen is, dat men elke letter van het ABC door een getal voorstelt, bijv. $k=2, i=6, p=14$. Nu zal 2-6-14 zeggen: *kijp*. Ieder die een lijst met de cijfers heeft, kan dat lezen.

Een derde manier is, dat men op een stuk bordpapier ruiten trekt als op een dambord, en de helft der ruiten, om en om, naar beneden, uitsluit. Nu legt men onder het bordpapier het vel papier dat beschreven moet, en schrijft dan het noodige in de uitgesneden vakjes, altijd maar één regel. Is dat gedaan, dan neemt men het bordpapier weg, en vult de open gedeelten op het onderste papier met allerlei woorden. Wie dat papier nu voor zich krijgt, leest veel onzin. Maar de man voor wien het is, heeft ook zoo'n uitgesneden bordpapier. Legt hij dat nu op het andere papier, dan is alleen juist daigene leesbaar, wat hij weten moet.

Het geheimchrift werd vroeger veel gebruikt, vooral in brieven aan gezanten, in oorlogstijden enz., o. a. door koning Philips II en prins Willem I. Zulk schrift is schijnbaar onmogelijk te lezen voor hem, die den sleutel niet heeft. Toch kan men op verschillende wijzen, waarover ik nu hier niet spreek, en met scherpzinnigheid, ook zonder inlichting achter de betekenis komen. Tegenwoordig, nu wij de telegraaf en andere middelen van gemeenschap hebben, waarbij men ook allerlei afspraken kan maken, wordt het geheimchrift weinig meer gebruikt.

Koning Lodewijk de veertiende had een aantal lieden in zijn dienst, die brieven in cijferschrift, welke men wist machtig te worden, door hen bijv. te onderscheppen, moesten trachten te ontcijferen. Onze Staten echter, die ongaarne hun brieven door ongeroepen gelezen zagen, hadden er wat op bedacht. Zij lieten schrijven in oud-Friesch met Grieksche letters, en het is aan de knappe uitleggers van Lodewijk, de veertiende nooit gelukt, zulke schrifturen te ontcijferen.

BRIEFWISSELING.

B. te E. Aan u is afzonderlijk geschreven. HOOGHEMKE.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEKEN: Nordhorn a. (Gr. Beethem), Lange-rak b/a. De Lek en Wateringen, B. van Halstema, cand. te Nijmegen. — Hoogkerk (Gr.), G. Kerasies, te Wollega. — Westbroek en Achtienhoven, J. Offringa, te Herwijnen. — Kielwinderwe, H. Fokkens, te Dwingeloo. — Hindeloopen en Stavoren, R. Halstema, cand. te Arum.

AANGENOMEN: Zalk en Veecaten, F. Bruinma, te Glanerbrug. — Meppel, J. C. Brussaard, te Timbhooven. — Ureterp, A. v. d. Vegt, te Sellingen. — Kamerik (bij Woerden), J. Ozinga, te Weerdingerveen. — Scharendijke e.a., A. D. C. Kok, te Nieuw-Helvoet.

BEDANKT: Leiden, J. J. Miedema, te Groningen. — Zonnematre, F. Bruinma, te Glanerbrug. — Westerlee, A. v. d. Vegt, te Sellingen. — Haastrecht, H. v. d. Zanden, te Andel (N-B.).

Rotterdam, Zondagavond j.l. werd Ds. F. C. Meyster, van Zegwaart overgekomen, tot zijn dienstwerk ingeleid door Ds. J. Landwehr, die tot tekst had 2 Cor. 4:5-7.

Dinsdagavond deed de nieuwe leeraar zijn intrede. De Dienaar had voor deze ure tot tekst gekozen, Openb. 1:4b en 5a. Ook de Burgemeester met twee Wethouders waren bij deze plichtheiligte tegeswoordig. Na het uitspreken van den zegen werd door de Gemeente de bekende segendebede, Ps. 134:3, gezongen. Met dezen Dienaar zijn alle predikantsplaatsen in de gemeente wederom bezet.

Leiden, Da. A. Roorda, van Breda, werd hier Zondag tot zijn dienstwerk ingeleid door Ds. R. Sybrandy, van Lopik, met een rede over Spreuken 13:17b.

De intrede die Woensdagavond plaats had, werd ook door velen bijgewoond. De leeraar had tot tekst gekozen Rom. 1:15 en 16a. Onder de toehoorders was ook de Burgemeester, die aan het eind van de rede door Da. Roorda werd toege-sproken. Da. Koutenhoven heette zijn ambtsbroeder met een warm woord welkom.

Utrecht, De classis heeft Woensdag het navolgende voorstel aangenomen:

De classis Utrecht der Geref. Kerken, vergaderd op Woensdag 4 Sept. 1912 te Utrecht, besluit aan de Generale Synode, welke D. v. 10 Sept. a.s. te Den Haag zal vergaderen, het verzoek te doen of het geen ernstige overweging verdient in de huidige omstandigheden niet over te gaan tot het benoemen van twee professoren aan de Theol. school te Kampen, maar te zoeken naar een weg, die kan leiden tot eenheid van opvoeding der dienaren des Woords in de Geref. Kerken.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEKEN: Midlum, P. A. Tichelaar, cand. te Nijland. — De Wip (toez.), J. P. van Kleffens, te Thesinge. — Luchter (toez.), H. Vermaas Jr., te Zandijk. — Hoogeloop, O. W. K. van der Veen, cand. te Utrecht. — Lith (toez.), H. G. Boijmans, te Gennep. — Hanwert (toez.), P. G. Vlieg, te Schaarsbergen. — Giesendam-Nederharderveld, P. de Loort, te Waarder (bij Woerden).

AANGENOMEN: Minnertsga (toez.), J. P. van Leusden, te Wilsom. — Hellum, G. J. Mool, te Frederiksoord. — Twisk, S. N. H. Gorter, te Zijldijk. — Kieverskerke, J. H. Semmelink, cand. te Doetinchem. — Wierden, D. van Lutterveld, te Wierp.

BEDANKT: Jukwerd (toez.), L. Meeth, te Sappe-meer. — Montfoort (toez.), D. Th. Keek, te Zuillichem. — Schoondijke, T. A. v. d. Vlies, te Poortugaal. — Tholen, D. Th. Keek, te Zuillichem. — Hasselt, L. van Mastrigt, te Barneveld. — Loosduinen, G. Verdoes Kleyn, te Wageningen.

Advertentieën.

De Heer en Mevrouw FLACH—DE WALLER berichten hiermede, dat hun door 's Heeren gunste eene welgeschapen

DOCHTER

is geboren.

Dennenoord, Zuidlaren, 3 Sept. 1912.

In zijn Heer en Heiland ontsiep bedu na een langdurig lijden, in den onderdom van 53 jaar, aan een gelukkige Echtvereeniging van ongeveer 23 jaar, mijn innig geliefde Echtgenoot

TH. OEGEMA,
Pred. v. d. Geref. Kerk te Hoogeveen.
Mevr. de Wed. TH. OEGEMA—
HORESTRA.
Hoogeveen, 30 Aug. 1912.

Het behaagde den Heere Vrijdag j.l. na een langdurig lijden, uit ons midden weg te nemen, onzen zeer beminden Ambtsbroeder en Leeraar

TH. OEGEMA,
in den onderdom van bijna 53 jaar. Met de vele gaven hem van den Heere geschenken, heeft hij ontrent tien jaren de kerk des Heeren alhier met ijver en trouw gediend.

Stelle de Heere dien arbeid tot zegen en trooste Hij de bedroefde weduwe.

Namens den Kerkeraad der
Geref. Kerk te Hoogeveen,
Ds. R. ZIJLSTRA, Praeses.
J. KIKELBOOM, Scriba.
Hoogeveen, 2 September 1912.

Voor de vele en hartelijke gelukwenschen, mij op en na den herdenkingsdag mijner 30-jarige Ambtsbediening toegeronden, betuig ik bij dezen aan allen mijn innigen dank.

J. OSINGA.
Schoonhoven, 3 Sept 1912.

Het is mij niet mogelijk aan allen van hier en van elders, die van hune vriendelijke belangstelling bij gaven bij de herdenking van mijnen veertigjarigen dienst, persoonlijk en rechtstreeks te antwoorden. Zij het mij daarom vergund lange dezen weg hun mijnen hartelijken dank te brengen voor sooveel betoon van genegenheid, die mij waarlijk ter verkwikking en bemoeijding is. Moge 's Heeren hand de vervulling geven van de geuite wenschen voor de bestendiging van kracht naar lichaam en ziel en versche salving des Heiligen Geestes bij de voortzetting van den arbeid.

B. VAN SCHELVEN.
Amsterdam, 6 September 1912.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Aangeboden.

20 4 % Obligatiën ten laste Gereformeerde Kerk te Ede, elk groot 100.—
1 4 % Obl. Kerk kas, Rotterdam, groot 1000.—

Aanbiedingen worden ingewacht onder letters E. R. bij boekhandel J. H. DONNER, Botersloot 128, Rotterdam.

Met enkele dagen verschijnt bij J. H. KOK te Kampen:

Prof. Dr. A. T. ROBERTSON'S

BEKNOPT
GRAMMATICA
OP HET

Grieksche
Nieuwe Testament

voor Nederland vrij bewerkt door

Dr. F. W. GROSEHEIDE.

Met voorbericht van

Prof. Dr. J. WOLTJER.

KERKMEUBILERINGEN.

Gemakkelijke condities.

SCHIPPERS BROS. - DEN HAAG.

Stationsplein 67.

DE HARP
Christelijk Muziekijdschrift
onder redactie van
F. PIJLMAN.

Prijs 75 cents per jaar.

Men vrage gratis proefnummer.

Uitgaven van de Adm. "DE HARP", Roulmankado 109, Amsterdam.

DEUTSCHE OST-AFRIKA-LINIE.

Geregelde Maildiensten
RONDOM AFRIKA.

4 Afrechten per maand.

2 x via Las Palmas, Tenerife, Swakopmund, Lüderitzbucht (Angra Pequena)

2 x via Lissabon, Marseille, Napels en Suez-Kanaal.

Adres voor goederen en passage bij de Agenten:

Voigt & Geber Transport-Maatschij.

PRINS HENDRIKKADE 173, Amsterdam.
Telegr.-Adres: VOIGTGEGER. Telefoon: 5682.

LEVENSVZERKERING
de Nederlanden in 1848
BRAND - VERZEKERING
INBRAAK
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENDRY.
KAPITAAL. 4.000.000.00
RESERVEFONDS 1.500.000.00

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.
Gevestigd te GRONINGEN.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, Amsterdam; A. W. SCHIPPERS, Vlaardingen; Jhr. H. A. WITTEWAAL, VAN STOUTWEGEN, Rotterdam; Mr. P. DIELEMAN, Middelburg; S. SIJTSMA, Aalsum (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN, THUESINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, Breda.

Raad van Toezicht: Jona. TERPSTRA, Groningen; Mr. R. KOPPE, Groningen; M. UBENS, Middelstum.

Verstrekt geld op eerste hypotheek.
Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven.

koers 97 %, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—. Inlichtingen geven te Amsterdam, de heeren: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en te Rotterdam de heer H. DANK, Haringvliet 49.

De Directie:
M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

ELKA WATCH
met gangtabel
Kon. Ned. Meteorologisch Instituut.

KALVERSTRAAT 206
KIEK ELKA WATCH
HET BESTE HORLOGE f 12.50.

Christel. Vereeniging van Nederlanders te Londen.

Hovengenoemde vereeniging verzadert elken Dinsdagavond te 8 uur la 't gebouw van het Deutsche Christel. „Kellerheim“, 48 Charlotte Street, Fitzroy Square W.

Verdere inlichtingen verstrekt gaarne de Secretaris J. BOER,
50 Burnfoot Avenue Munster Rd. London S. W.

Firma S. DE HAAS,
Haddingestraat 11, Groningen.
Specialiteit in den aanleg van
Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.
Vraag prijsopgaaf en attesten.

GLOED.
Gloed voor stovenverwarming in kerken en stichtingen, geeft reuk noch warm, is zeer doelmatig en gemakkelijk; door gloed te gebruiken wordt het werk der kosters op den Zondag ten eerste beperkt.

Gloedfabriek „Vesuvius“,
S. VAN VLIET, - ZAANDAM.

DE NEDERLANDSCHE
CONCORDANTIE
DES BIJBELS,
van A. TROMMIUS, Nieuwe 3e uitgave, groot formaat. Gebonden in stempelpand voor slechts f 8.75.

Onze deze uitgave zegt de Nederlander 1 Juli 1912:

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezter moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten“

Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

„Het werk is compleet. — Aanbeveling onnoodig. Ieder ontwikkeld bijbellezter moet het zich aanschaffen. Predikanten, Evangelisten, Onderwijzers aan Zondagscholen of ook gewone scholen kunnen er niet buiten“

Verkrijgbaar bij den Uitgever D. BOLLE, te Rotterdam, en verder alom. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: Trommius.

Aan Schenkingen:

door den heer J. de Jonge Jm. van A. H. f 3; van J. L. V. f 1, beide te Heinkensand, samen f 4.

Voor de Medische Faculteit:

(Contributiën): door den heer J. de Jonge Jm. uit Goes f 25.50; uit Heinkensand f 1; uit Ierske f 3; uit Kruiningen f 2; uit Wolfaardsdijk f 1; uit Kloetinge f 2, samen f 34.50; door den heer G. Lustig te Hulzen f 1; door den heer G. Bouma te Kooten f 8.75; door Ds. J. J. Koopmans te Grijskerke f 15.75; door Mr. L. K. Okma uit Oppenhuizen en Uitwellingerga f 11.50.

(Schenkingen): door den heer J. de Jonge Jm. te Goes collecte bij een spreekbeurt door Ds. W. W. Meynen f 17.24 1/2.

Voor een Nieuw Gebouw:

Prov. Comité Gelderland, Penningm. Ds. C. J. F. van Schelven te Wageningen, door Ds. J. G. Renting te Winterswijk f 40 en f 25; door den heer J. C. Reuman, Tiel, van A. S. f 25; M. te B. f 25; Meij. de V. f 25; C. S. Pan. f 25; A. T. f 25; J. C. R. f 25; B. f 25; door Mr. J. van Giffen te Elst van Mr. J. v. G. f 5; H. B. f 10; door den heer W. Reesink te Schaarsbergen van G. B. f 1; H. J. T. Jr. f 2; W. R. f 2; door den heer H. van Esten Brn. te Barneveld van M. J. K. f 1; M. S. f 1; van A. J. B. te H. f 5; A. B. te A. f 10; J. K. te B. f 1; Ds. C. L. F. v. S. te W. f 25, samen f 94.

Prov. Comité Noord-Brabant, Penningmeester de heer A. C. van Drimmelen te Klundert, door den heer J. van der Meyden van Ds. G. f 25; J. B. f 1; W. v. H. f 50; F. W. f 50; C. B. f 1, allen te Nieuwendijk, samen f 50.

H. W. v. MARLE Jr. Penningmeester. Amsterdam, Keizersgracht 162.

Boek- en Courantdruckerij:
DE ROEVER KROON & BAKKE,
Amsterdam.

Dit blad wordt
Bijdragen van m
dit blad betreft, te
aan de ADHISTRI
Insendingen, die
kunnen voor het r

Dan

De Voleinding
geijkt ons bleef
kan intreden te
waarop Gods a
Schepping dit g
of geheel zij af
gevoerd zij, c
hoogere orde ku
moet daarbij el
om het Koninkl
lijks dat eenijg
van de wereld
zonderen. En
gewaakt, omdat
sooveel hietoe
dit dan ook w
kind van God
voeren tegen h
ons sterven v
worpen, sterven
Daarbij komt d
dingen hen, d
maar al te zee
Ons terugtrekke
onzienlijke schij
En gaat men n
het allerminst v
met zich liefst z
wereldsche aange
zich zooveel het
zijn tenslotte ge
lijke overlagingen
en geestelijke v
komst. Men be
zich dan niet n
wereld, alleen
behoort boezemt
ook na zijn dood
belang te zullen
zijn ziel. Dat e
ook het lichaam
wel niet, maar n
zoo ontstaat van
levensopvatting,
de dingen der w
voor het onzien
Heere onzen Ge
een Koninkrijk
heel ter goeder
een uitsluitend
dragen. Van d
den indruk, dat
lijke verkeeren. I
verstaat welbede
ons boven de e
behalve onze ge
geestelijk lichaa
van dit hinderlij
leidende lichaa
engelen te zijn, v
velen bekoortlij
einding houdt m
Terstond na he
oprecht-vrome d
eigenlijk moest
blijven. Het geri
deert de gezalig
zekere lichaamlij
wat nut het hu
volzigt is, nog t
Erkend moet
Schrift neemt wa
laat wat hem nie
door de Schrift
opvatting gesterk
in heel de Sch
voege uitspraak:
de Heidenen, e
Koninkrijk Gods
Niet te graven v
maar te grijpen
tot in het eeuw
keerpunt van d
gegrift. En dit
openbaring, die
heilig Woord t
een wereld die
voortdurend geva
komt in geen g
zlenlijke dingen
zonde alleen in
en zijn demonen
ook onder ons
aan niet één kin
vreemd. Maar al
oog voor open, c
Mammon en het
den voorgond te